

Om tjänstgöring som tandläkarpraktikant och förutsättningar för verksamheten

Med tandläkarpraktikant avses här en person som avlagt examen utanför EU/EES-området och avlägger av Valvira särskilt förordnad praktik som utgör en förutsättning för arbete och legitimation i Finland.

Det finns inga bestämmelser i lag eller förordning om verksamhet som tandläkarpraktikant eller förutsättningar för sådan verksamhet. Bestämmelser som ingår i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och förordningen (564/1994) tillämpas inte på en praktikant.

Praktikanten är inte en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Valvira konstaterar att praktikanten under inga omständigheter är en i lagen avsedd yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och kan inte tilldelas något sådant ansvar för behandlingen av patienterna som hör till en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. I enlighet med 22 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården beslutar en legitimerad tandläkare om odontologiska undersökningar av en patient, ställer diagnos och beslutar om vården och behandlingen i samband därmed och en legitimerad tandläkare har rätt att ordinera läkemedel från apotek för odontologiskt behov.

Arbetsgivaren ansvarar för praktikantens verksamhet

Eftersom praktikanten inte är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har Valvira ingen behörighet att utöva tillsyn över personens arbete som praktikant. Ansvaret för personens arbete ligger hos arbetsgivaren och den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som fungerar som handledare. Vid rekrytering av handledare ska arbetsgivaren med tillräcklig noggrannhet precisera praktikantens uppgifter, ansvar, gränser för verksamheten och andra förpliktelser.

En praktikant får under inga omständigheter självständigt behandla patienter

Personer som fungerar som tandläkarpraktikanter får under inga omständigheter självständigt behandla patienter. De arbetar i stället som praktikanter under ledning och tillsyn av en skriftligen utsedd handledare, som ska vara en legitimerad tandläkare. Hur konkret denna ledning och tillsyn ska ordnas beror på praktikantens uppgifter. Den handledande tandläkaren ska dock i alla situationer omedelbart kunna kallas till platsen.

Om praktikantens arbetsuppgifter

Praktikanten kan under ledning och tillsyn av den handledande tandläkaren till exempel undersöka patienter och registrera uppgifter om undersökningen, vid behov skriva ut remisser till röntgenundersökningar och andra undersökningar samt förbereda undersökningsresultat att granskas av en tandläkare. Därtill kan praktikanten före reparativa ingrepp förbereda skydd av kavitet (placera matrisband), placera en kofferdamduk för genomförande av rotbehandling och vid behov göra provisoriska fyllningar i färdiga kaviteter. Praktikanten kan göra begränsade parodontologiska behandlingar (bryta sönder biofilm, avlägsna synligt tandsten, fluorbehandla tänder samt ge undervisning i egenvård). Om praktikanten utför ingrepp på patienten ska den handledande läkaren befinna sig i den omedelbara närheten av praktikanten och patienten för att kunna följa praktikantens arbete och ansvara för utförandet av ingreppet.

Den handledande tandläkaren ska kontrollera och godkänna samtliga dokument som praktikanten skrivit samt utfärda alla recept och fatta alla beslut som gäller vården. Tandläkaren har ansvaret för all vård och behandling som ges.

Uppföljning, styrning och tillsyn över praktikanten

Handledaren som utnämnts för praktikanten ska följa upp, handleda och övervaka praktikantens tjänstgöring, omedelbart ingripa i eventuella missförhållanden i dennes arbete och avbryta praktikantens tjänstgöring om patientsäkerheten riskerar att äventyras.

Journalanteckningar

Med stöd av 6 § i Social- och hälsovårdsministeriets förordning om journalhandlingar får anteckningar i journalhandlingarna göras av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som deltar i vården av patienten samt i enlighet med deras anvisningar också andra personer i den del som de deltar i vården av patienten. Praktikantens anteckningar godkänns av hans eller hennes chef, handledare eller en person befullmäktigad av denna. Enligt 10 § i förordningen ska anteckningar i patientjournalen bland annat innehålla namnet på den som gjort anteckningen samt dennes ställning och tidpunkten för när anteckningen gjordes.

Valvira konstaterar att praktikantens ställning ska framgå av de journalanteckningar som gjorts av honom eller henne. Därtill konstaterar Valvira att eftersom den person som fungerar som praktikant inte till någon del kan tilldelas ansvar för patientens vård och behandling ska journalanteckningar som görs av praktikanten alltid godkännas av praktikantens chef, handledare eller en person befullmäktigad av dem i enlighet med 6 § i förordningen om journalhandlingar.

Uppdaterad 23.11.2017